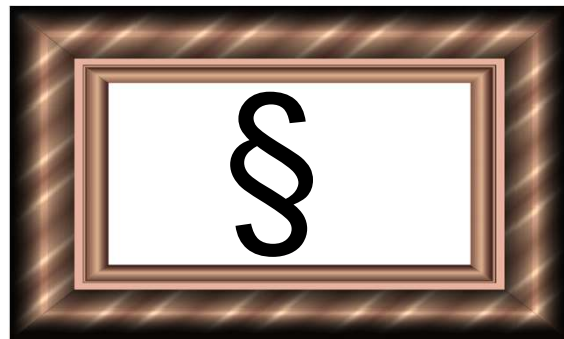

Planering inför nödsituationer

- Vad säger lagstiftningarna om kommunens plan för räddningsinsatser (LSO) och intern plan för räddningsinsatser (Seveso)

Sevesokonferens 2022

*Carl Bonde & Anders Edstam,
MSB*

Planer för räddningsinsatser enligt Seveso-III direktivet

Medlemsstaterna ska för alla verksamheter på högre nivå se till att

- verksamhetsutövaren utarbetar **en intern plan för räddningsinsatser** med de åtgärder som ska vidtas inom verksamheten,
- verksamhetsutövaren förser den behöriga myndigheten med den information som behövs för att utarbeta **externa planer för räddningsinsatser**,
- **en extern plan för räddningsinsatser** ska tas fram med de åtgärder som ska vidtas utanför verksamheten...

Artikel 12, Seveso III

Mål med planer för räddningsinsatser enligt Seveso-III direktivet

Planerna för räddningsinsatser ska upprättas med följande mål:

- Avgränsa och kontrollera olyckor så att följderna minimeras och de skador som orsakas på människors hälsa, miljö och egendom begränsas.
- Införa de åtgärder som krävs för att skydda människors hälsa och miljön från följderna av allvarliga olyckshändelser.
- Förmedla nödvändig information till allmänheten och till berörda organ och myndigheter i området.
- Vidta åtgärder för att återställa och sanera miljön efter en allvarlig olyckshändelse.

Artikel 12, Seveso III

Seveso-III direktivets implementering i svensk lagstiftning (roller)

- Verksamhetsutövarens skyldigheter gällande Intern plan för räddningsinsatser
 - Seveso-regleringen
 - MSB är central tillsynsmyndighet enligt Sevesolagen
 - uppföljande, utvärderande och tillsynsvägledande uppdrag
 - sakmyndighet (regelgivning, expertmyndighet i EU, frågor svar mm)
 - Part i miljöbalksmål
 - Länsstyrelsen är operativ tillsynsmyndighet
- Kommunens skyldigheter gällande Kommunal plan för räddningsinsatser
 - LSO-regleringen
 - MSB tillsynsmyndighet

Sevesolagstiftnings krav på verksamhetsutövarens nödlägesplanering

ALLA SEVESOVERKSAMHETER PÅ LÄGRE OCH HÖGRE KRAVNIVÅ

- ca 780 verksamheter

Handlingsprogram och säkerhetsledningssystem

8 § Sevesolagen
7-8 §§ Sevesoförordningen

pkt 2e bilaga 2
Sevesoförordningen
Planering inför nödsituationer

SEVESOVERKSAMHETER PÅ HÖGRE KRAVNIVÅ

- Ca 200 verksamheter

Säkerhetsrapport

10 § Sevesolagen
9 § Sevesoförordningen

pkt 5 i bilaga 3
Sevesoförordningen
Skyddsåtgärder och insatser för att begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Intern plan för räddningsinsatser

12 § Sevesolagen
10 § Sevesoförordningen
3 § MSBFS 2015:8

Bilaga 1 MSBFS 2015:8

Intern plan för räddningsinsatser

- Vad är det och dess syfte?

Skriftligt dokument som verksamhetsutövaren upprättar för att:

- visa hur den interna beredskapen är organiserad
- beskriva hur en allvarlig kemikalieolycka ska hanteras.

I syfte att;

- snabbt få igång räddningsinsatser
- varna och skydda egen personal och allmänheten
- begränsa och kontrollera olyckan
- minimera konsekvenserna för människors hälsa och miljö

Intern plan för räddningsinsatser

12 § Sevesolagen
10 § Sevesoförordningen
3 § MSBFS 2015:8

Bilaga 1 MSBFS 2015:8

Intern plan för räddningsinsatser

– allmänna krav

Intern plan för räddningsinsatser

12 § Sevesolagen
10 § Sevesoförordningen
3 § MSBFS 2015:8

Bilaga 1 MSBFS 2015:8

- Gäller för verksamheter som omfattas av Sevesolagstiftningens högre kravnivå.
- Planen ska fogas till säkerhetsrapporten
- Planen ska ges in till länsstyrelsen.

- Verksamhetsutövaren ska upprätta planen i ***samråd med*** kommunen och de anställda samt annan personal som kan påverka säkerheten

Sevesolagen 12 §

Intern plan för räddningsinsatser

- krav om uppdatering och övning

Intern plan för räddningsinsatser

12 § Sevesolagen
10 § Sevesoförordningen
3 § MSBFS 2015:8

Bilaga 1 MSBFS 2015:8

- Planen ska uppdateras och övas minst vart tredje år eller när det till följd av ändrade förhållanden finns anledning till det
- Planen ska alltid uppdateras innan en ändring genomförs i en verksamhet som väsentligt kan påverka faran för allvarliga kemikalieolyckor
- En uppdaterad plan ska ges in till länsstyrelsen så snart den har färdigställts

10 § Sevesoförordningen

Intern plan för räddningsinsatser

- Preciserade krav

1. Vem (befattning) som startar, samordnar och leder den interna räddningsinsatsen.
2. Vem/vilka som har kontakt med kommunen för att upprätta kommunens plan för räddningsinsats.
3. För identifierade nödsituationer:
– beskriva åtgärder, utrustning och resurser för att begränsa följderna av olyckan

*Vilka nödsituationer och scenarios har identifierats i riskanalyser och säkerhetsrapporten?
Återfinns dessa och hanteras nödsituationerna på ett ändamålsenligt sätt i interna planen?*

4. Varningssystem och vad som ska vidtas inom verksamheten för att skydda personalen
5. Rutiner för hur alarmering till kommunen sker? Vilka uppgifter ska lämnas i samband med alarmering?
6. Rutiner för hur samverkan med räddningstjänsten vid olyckan sker? Ska verksamheten under insatsen bidra med stöd även utanför verksamheten?
7. Rutiner för hur personalen utbildas och övas samt hur samövning med kommunen sker.

Intern plan för räddningsinsatser

12 § Sevesolagen
10 § Sevesoförordningen
3 § MSBFS 2015:8

Bilaga 1 MSBFS 2015:8

Lagefterlevnad - statistik

- Intern plan för räddningsinsats, kvantitativa delarna

Aktualitet – interna planer uppdaterade enligt 3-års intervall

- *Överlag ett kvantitativt bra område*

- Alla verksamheter har upprättat en intern plan för räddningsinsats
- För 10 % av verksamheterna är den interna planen för räddningsinsatser inaktuell och behöver uppdateras. (äldre än tre år)

Övning av interna planer, minst vart 3:e år

- Av interna planer upprättade 2019 (ca 50 st) – ca 50 % har inte övats.
 - Av samtliga aktuella interna planer (2019-2022) – ca 40 % ännu inte övats.
- **MSB har uppmanat länsstyrelserna att följa upp verksamhetsutövarnas arbete med övning**

Kommunens plan för räddningsinsatser

– generella krav enligt FSO 3 kap. 6§

- Verksamheter som tillhör den högre kravnivån
- Uppdateras och **övas minst vart tredje år** eller när det till följd av ändrade förhållanden finns anledning till det
- Lämnas in till länsstyrelsen
- Inom två år från det att Säkerhetsrapporten är färdigställd
- Vid en uppdatering av säkerhetsrapporten ska planen vara uppdaterad senast inom ett år
- Allmänheten ska få möjlighet att lämna synpunkter på planen

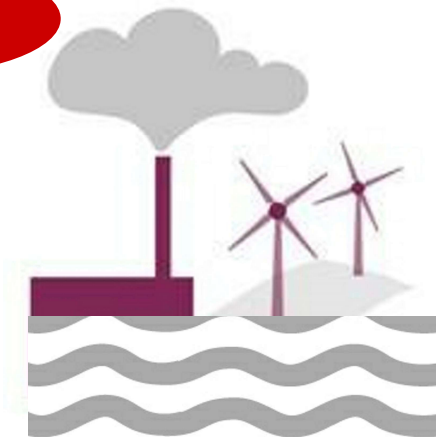
FSO 3 kap. 6 §

Kommunens plan för räddningsinsatser – generella krav enligt MSBFS 2015:8

- Kommunens plan **ska samordnas** med verksamhetens interna plan för räddningsinsatser
- Övningar ska **planeras i samarbete med verksamhetsutövaren** och ska **stå i proportion till verksamhetens omfattning och de risker** som verksamheten har.

Scenarier?

Åtgärder?

5 - 6 §§ MSBFS 2015:8

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps författningssamling

Utgivare: Key Habtemariam, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
ISSN: 2000-1536

**MSBFS
2015:8**
Utöver från Skyddat
den 22 maj 2015

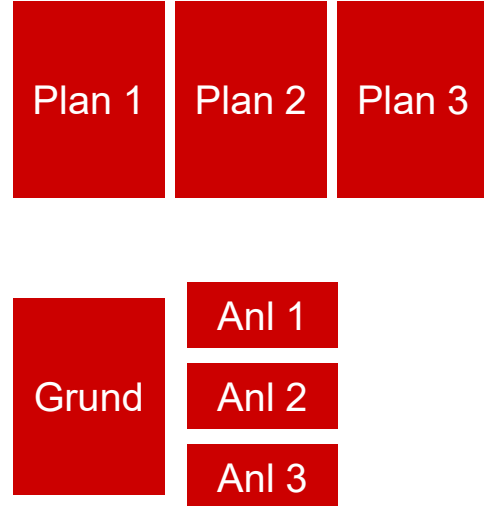
Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor;

bestutade den 19 maj 2015.

Kommunens plan för räddningsinsatser

- preciserade krav

1. Hur räddningstjänst organiseras
2. Hur kommunens räddningstjänst larmas
3. Personella och materiella resurser och hur dessa ska samordnas
4. Hur räddningsinsatser ska genomföras, både inom och utanför verksamhetens område
5. Hur allmänheten och närliggande verksamheter ska varnas och informeras
6. Vilka åtgärder allmänheten och närliggande verksamheter ska vidta
7. Underrättelser till berörd myndighet i annan stat

4 § MSBFS 2015:8, Bilaga 2 - MSBFS 2015:8

Koppling och samverkan mellan Interna- och kommunala planer för räddningsinsatser

Intern plan för räddningsinsatser

1. Namn eller befattning på de personer som har särskild befogenhet att starta en intern räddningsinsats, samt på de personer som har till uppgift att sköta samordningen av omedelbara räddningsinsatser.
2. Uppgift om vem eller vilka som ansvarar för kontakten med kommunen i fråga om upprättandet av kommunens plan för räddningsinsatser enligt 3 kap. 6 § förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor.
3. För varje situation eller slag av händelse som kan förutses och som i verksamheten kan spela en avgörande roll för uppkomsten av en allvarlig kemikalieolycka, ska det finnas en redogörelse av vilka åtgärder som ska vidtas för att begränsa följderna av denna. Denna redogörelse ska även omfatta säkerhetsutrustning och övriga tillgängliga resurser.
4. En redogörelse av varningssystem och de åtgärder som ska vidtas vid varning, samt de åtgärder i övrigt som syftar till att begränsa följderna för de personer som befinner sig inom verksamheten.
5. En redogörelse av rutiner för alarmering till kommunens organisation för räddningstjänst vid en allvarlig kemikalieolycka och den information som ska lämnas vid alarmering.
6. En redogörelse av rutiner för samverkan med kommunens organisation för räddningstjänst vid en olycka, innefattande rutiner för hur stöd ska lämnas vid insatser utanför verksamheten.
7. En redogörelse av hur personalen utbildas och övas och, i förekommande fall, hur samövning med kommunens organisation för räddningstjänst genomförs.

Kommunens plan för räddningsinsatser

1. Information om hur kommunens räddningstjänst organiseras vid en allvarlig kemikalieolycka.
2. Redogörelse av hur kommunens räddningstjänst larmas vid en allvarlig kemikalieolycka.
3. Vilka personella och materiella resurser som behövs och hur dessa ska samordnas vid en allvarlig kemikalieolycka.
4. Hur räddningsinsatser ska genomföras, både inom och utanför verksamhetens område, vid en allvarlig kemikalieolycka.
5. Redogörelse av hur allmänheten, närliggande verksamheter, och andra verksamhetsplatser som faller utanför tillämpningsområdet för Sevesolagen, ska varnas och informeras vid en allvarlig kemikalieolycka.
6. Vilka åtgärder som allmänheten, närliggande verksamheter, samt verksamhetsplatser som faller utanför tillämpningsområdet för lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, ska vidtas i händelse av en sådan olycka.
7. Uppgift om hur underrättelser till berörd myndighet i annan stat ska lämnas enligt 6 kap. 10 § tredje stycket lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

Bilaga 1 och 2 i MSB:s föreskrifter MSBFS 2015:8

Viktigt med samverkan vid upprättandet av Interna- och kommunala planer för räddningsinsatser!

- **Verksamhetsutövare och räddningstjänst ska ha samma bild av:**
 - Vilka scenarior/nödsituationer som kan inträffa?
 - Vilka åtgärder ska vidtas?
 - Vem ansvarar för vad?
 - Vilka resurser som finns att tillgå?
 - Hur sker samverkan vid olycka?
- **Öva den interna-/kommunala planen tillsammans så att planerna fungerar i praktiken**

Tack för att ni lyssnat på oss!